

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VIII. Divini raptus ea vis esse solet, ut etiam corpus à terra subleuet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Hanc ex-
perta fuit
Seraphi-
ca mater
Teresia.

Hoc amoris spiculo cor visceraque Seraphicae Virginis Teresa: trajecta fuerunt; vidit enim, ut ipsa ceteris in lib. sua vita iuxta se ad sinistrum latus Angelum statura brevem forma elegantissimum, igneo aspectu flagrantem, quem ab ardore Seraphim existimavit. Ferebat ille manu jaculum auream, ex cuius spiculo summo, ut apparebat, ignis prodibat modicus. Hoc ergo caelesti jaculo cor Virginis tam valide fauciat, ut haerentia spiculo viscerum frustra extrahere videretur. Dolor acerrimus erat, ut subitiles quosdam gemitus ejus indices ederet, cum vires ad clamorem deficerent; nec tamen dolore carere ullo pacto cupiebat, erat enim ineffabili oblectamento permixtus.

Hæc autem amoris vulneratio ita grave vulnus etiam animabus perfectis infligere solet, ut etiam aliquando mortem subire videantur. Solent enim tam vehementem amoris imperum causare, ut vita propemodum privare videatur. Sic aliquando sanctissima Virgini Teresa, dum Salamanticae virgines ejus filiarum amatorum carmen de Christo canere in Resurrectionis Dominicæ Festivitate cepissent, veluti jaculo trajecta, ita summus ex sponsi absentis dolor invaluit, ut frigeret, ac penè dissoluto corpore vita ferè intercepta fuerit. Et crebrò sic afficiebatur, ut paulò minùs præ desiderio DEUM videndi animam efflueret, nisi opportunis raptibus clementissimus DEUS sui copiam illi fecisset, ut sic anima vulneribus amoris faucia, non nihil requiesceret. Ac demum tot ac tanta amoris vulnera experta est, ut tandem violentissimo amoris vulnere (ut latius Didacus Jopez Episcopus Turisnonensis in ejus vitæ historia tradidit) animam feliciter efflaverit.

Respond.
argumen-
tu pro
contraria
sententia
propositis.

Argumentis in contrarium adductis satisficit. Ad primam facili negotio respond. nullam esse hyperbolem; nam de Josepho Patriarcha in carcere constituto dixit David Psal. 104. *Humiliaverunt in compedibus pedes ejus, ferrum pertransiit animam ejus. Quem iocum Augustinus Epist. 59. explicat ferri nomine tribulationem indicant, nec quilibet tam ex hujusmodi verbis elicit mortem corporalem Joseph esse intelligendam.*

Ad secundam dicimus, non semper ad summum dolorem sequi mortem, in Joanne enim Evangelista maxime amato, & Christi amatore singulari & ejus mortis spectata ore mors consecuta non fuit, et si interdum in quibusdam feminis, aut viris summo dolore affectis secuta sit mors, id potius ex debilitate animi parum in advehis exercitati, & parum constantis in DEI providentia provenit; ac cum B. Virgo mortem Christi apprehenderit, & cognoverit ad majorem ejus gloriam, & pleniorum mundi salutem conducere, dolori non succumbebat, imo hæc omnia ejus mentem inconcussam tenebant.

Cur SS.
Virgo
martyr
plusquam
martyr
nuncupe-
tur.

Ad tertium respond. Hanc quoque martyrii coronam sanctissimæ Virgini non defuisse, sed eminentiori quodam modo in ea fuisse; quare Patres absolute eam vocant *Martyrem*, & plusquam martyrem, ut colligitur ex D. Bernardo in serm. *Signum magnum*. D. Hieronymo in serm. de Assumpt. Antelm. lib. de excellentia virginis cap. 5. Omnes hi B. Virginem plusquam martyrem vocant propter immensam deo orem, quem in filii morte sustinuit, quia ergo B. Virgo plus diligebat filium, quam se ipsam, deitico in illo percussa, flagellata, crucifixa, & morti potuit, quod etiam majus fuit quam in se ipsa percussis, & mori; & ideo plusquam martyrii fuit

vivens, & in anima pariens, & ita majus etiam meritum comparavit, tam quoad præmium essentialiale, quam accidentale; quare cum Christus verè, ac propriè martyr fuit, nam propter veritatem morum, & doctrinæ violenter interfectus est; B. Virgo propter summam cum Christo conjunctionem simul cum ipso pari dicebatur.

Ad quartum respond. Quidquid sit de illa morte B. Catharinæ Senensis, negamus tamen hoc ipsum B. Virgini contigisse, tum quia illa stabat juxta Crucem JESU, constans, & in fide & spe erecta & firma: quòd si per mortem cecidisset, opus erat ut resurgendo virtute divina revivisceret non sine miraculo; vitanda sunt autem miracula in expositione Scripturarum: nam, ut B. Augustinus lib. 2. in Genes. ad litteram cap. 1. eleganter annotavit, illam expositionem Scripturæ quæ tollit miracula, alteri præferendam, quæ illa ponit, & ad quæ minime ipsa Scriptura cogit.

Ad 5. patet solutio ex his, quæ in ipso argumento proponendo diximus.

CAPVT VIII.

Divini raptus ea vis esse solet, ut etiam corpus à terra sublevet.

SPIRITUS DEO per amorem assimilatur, & unitus qualifacit, ut præclarè Gorton philosophatur, etiam & afficit consequenter corpus proprium, tamquam suum formabile sed materiale per redundantiæ spiritus ad corpus. Unde fit, ut corpus sic habitatum induatur, & gerat quasdam conditiones & proprietates ipsius spiritus. Inde est, quod Aristoteles dixit: In virtuoso omnia consonant rationi; sic ergo spiritus noster tractus à DEO, trahit consequenter ea, quæ corporis sunt, ac proinde resurget unio mirabilis spiritus ad DEUM, & corporis ad spiritum. Legimus Moylen postquam locutus fuerat ei Dominus in montis caligine, quòd ad populi tumultuantis regionem descendebat, faciesque ejus radiosa, cornataque videbatur. Etenim sicut lampas ex lumine, sic corpus totum ex interna contemplatione relucescit & nitescit. Hinc vultus, hinc oculi, hinc tota corporis compositio, divinum aliquid, sobriam, modestam, serenam, & decorum præfert.

Nec solum corpus ex redundantiæ spiritus his qualitatibus afficitur, sed instar ipsius spiritus mira agilitate suum aliquando sublevaritur. Pondus enim divini amoris emergere facit non solum spiritum à turbida fluctuantium phantasmatum & desideriorum carnalium tetra caligine, ut solum liberius ascendat, sed & aliquando corpus ipsum natura sua grave à terra spiritus vi & efficacia trahitur & elevatur. Sentesat experimento facili hanc amoris & spiritus vim suam agentem, ipsa mater Augustini S. Monica, quæ aliquando in Ecclesia S. Cypriani martyris susceperat sacram Communionem, in qua plenitudo gratiæ, velut in suo fonte lumitur, tunc prout corpus à terra sublevarit, tales erupit in voces: *Volemus in celum, volemus in celum fideles*, à qua dum postmodum quæretur, quid sibi voluissent hæc insoliti clamores? ipsa ut erat tota columbina simplicitatis piè denigè que respondit: & quid vultis, quid quæritis? *Cor meum & carnea exultaverunt in DEUM vivum*. Congruit id quod sequitur, *Altaria*

Domine virtutum, supple, contrulerant hanc elevationem.

Talis etiam fuit raptus B. Francisci, de quo D. Bonaventura in ejus vita cap. 10. Vitus est nocte manibus ad modum Crucis protensis, toto corpore sublevatus à terra, & nubecula quadam fulgente circumdatus, ut illustrationis divinæ intra mentem, mira circa corpus perustratio testis esset. De D. Dominico in ejus vita refert Surius, quod cum in Missa Corpus Christi purissimis manibus in altum elevarer, cunctis qui aderant spectantibus, ipse pariter cubiti unius altitudine à terra est elevatus, corpus terrenum, & grave animi devotione, & spiritu sursum arrolente.

Tale aliquid de S. Thoma refertur, cujus corpus etiam contemplatio levabat à terra. Sic in Beatissimæ penitentis speculis Maria Magdalena, & Maria Ægyptiaca factum legitur.

Demum de B. Virgine, & matre nostra Teresia Episcopus Tartasensis in ejus vita lib. 1. cap. 15. ita scribit: Cum hac ebrietate cœlesti B. Mater Teresia interdum radiis, & lucis splendoribus illustrata, interdum impetu amoris acta sæpe externis sensibus tanta vi extra sese Virgo rapiebatur, ut sæpius præ divini spiritus vehementia in sublime ferretur, & toto corpore in aere pendula maneret, instar ferri à magnete, aut palcæ à fascino attractæ; eadem facilitate anima divino hoc igne plena supra se ferebatur, ductu suo pariter secum trahens corpus, ut jam non corpus, aut si corpus non nisi gloriosam videretur. Unde quædam aqua, quam suppositus ignis in tenè calefacit, soler propius natura, quam pigram, gravem, & ad ima tendentem habet oblitisci, & in altum ferri imitando ignis calefacientis levitatem. Ita protus anima Virginis in tantum DEO imbuebatur, divinisque ignibus aestuabat accensa, ut spiritus ejus non aliter, quam si flamma foret, in altum raperetur, eandemque illam levitatem & agilitatem in corpus derivaret. Hæc raptus aliquando B. Mater impetuosisimo habuit, ut ipsa cap. 20. sue vite hæc verbis testatur.

Recolligit DEUS animam, ut solent nubes terra vapores, totamque à terra levat quasi nubem cæcos subeuntem, quam & secum ducit, cui etiam bona ostendit Regni hujus, quod illi preparavit. Nescio si comparatio quadrer, sed verè res sic se habet. Et infra: Accedit impetus tam subitus, tamque vehemens, ut experimento noscatur illa nubes, aut aquila nobilissima sustolli, seseque anima sub alio suis colligens rapit etiam volentem, idque tanto excessu, ut sæpius ego obniti voluerim, & omnem conatum, omnemque industriam adhiberim, speciatim contra raptus illos, quos in publico patiebar, & alios plurimos, quos privim, arbitratu me elusam, & deceptam. Porro aliquid aliquando hoc luctamine in eo præstabam, sed cum attritu totius corporis, qualem habet, qui cum gigante fortissimo luctatur. In eisdem verò fieri non poterat, ut obliterem, imo animam impetus levabar, & cum anima capta, ut illud movere non possem, interdum etiam totum corpus usque in aera ferendo: sed hoc rarius, semel quippe, dum in Choro religiosi omnibus ad communionem sumendam adunatis simile quippiam mihi eveniret, flexis ego genibus non mediocriter angebar, quod videretur mihi res insolita, & quæ ab alius factiè notari posset. Jussi ergo Religiosas (nam superioris munereungebar) ne rem mantentarent. At verò aliquando

Thom. à Jesu Oper. Tom. II.

animadvertens DEUM idem mecum velle agere, jacentem in terra exendebam me. Occurrerant etiam, quæ corpus tenebant, neque tamen sic occultari poterat, quin impetus manifestaretur. Deprecabar enim dulcissimum Dominum meum JESUM Christum, abstinere deinceps à gratiis conferendis, quæ externè apparerent, jam enim fatigabar tot respectibus, quod non posset non dignosci. Hæc gratiæ, quas mihi conferebat, visum est bonitati suæ exaudire precantem, quandoquidem ab illo tempore, quamvis illud exiguum sit, nihil mihi tale eveniret. Hactenus B. Mater, quæ indefessè Dominum orabat, ne similes sibi gratiæ publicè us conferret, Unde (quemadmodum narrat P. M. Bañer) cum aliquando suscepto Eucharistia Sacramento astante numerosa multitudine jam corpus in aera raperetur, apprehendit cætem ferream, multumque anxia, inquit, Domine obrem tam levis momenti, qualis est, gratiam hanc non habere, ne patiari mulierem tam gravam ab aliis bonam haberi. Aliis vicibus in Choro apprehensas stercas sublevabat. Ideoque sollicitas moneretur, si quando simile quippiam in publico viderent, sibi vestes validè traherent, ne ab aliis perciperetur. Per aliquot annos sic perstitit, quo ad illius tandem precibus Dominus annuit, siquidem ab illo tempore, quo cætem ferream apprehendit, tam validos tamque peniosos raptus ultra non sensit.

Nec mirum esse debet, quòd corpus terrenum tunc spiritus divini vi, & impetu à DEO in aera sublevetur, qui instar aquilæ, quæ animal, quod per terram rept, subito abripit, & in aera, ipso invito, elevat; sic imbecille corpus non solum ab omni sensu in usu, sed etiam à propria terrenorum regione abducit, ac in superna spiritus vestigia persequens evolare cogit.

Operatio alia, sive divina metamorphosis purissimis animabus ecclesiam patientibus contingere solet. Videtur enim eis aliquando earum cor non soluta transigi, sed penitus à sponso cœlesti ab eis auferri, & loco illius cor proprium divini sponsi substitui. Tale quid B. Catharina Senensis contigit in ejus vita refertur, ac non raro aliis fœminis sanctissimis evenisse, experientia ipsa comperi, quas quidem cordium permutationes non reales, sed potius imaginariæ, seu apparentes censo, neque enim opus est nova excogitare miracula ad amoris in animabus excitandos affectus. Potest enim Christus Dominus ista imaginariè representare, ut amoris actus ardentius accendat, neque enim D. Paulus, quando assererat Vivo ego, jam non ego, vivit in me Christus, se viva naturali orbem credebat, sed se in Christo immetum assererat, ut penitus sibi mortuus videretur. Familiars enim sunt locutiones inter amantes, quæ usitate non sunt divinarum affectionum experientia carentibus, quales sunt animam mori, propriam formam amittere, in DEUM amore transformari, & id genus aliæ amantibus frequentissimæ, si naturam rerum spectes falsas, si affectum veras esse dicimus, quo sensu Philosophus animam potius esse ubi amat, quam ubi animat, pectavit.